

પારકર નિવાસીઓને પડકાર

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

ક્ષત્રી દેવજી પાનાચંદ વારડે

મુ. નગરપારકર

જલ્દો-થરપારકર (સિંધ)

પ્રત : ૧૦૦૦

સંવત ૧૯૯૫

આવૃત્તિ : પહેલી

તારીખ ૧૯૩૯

કિંમત ૦-૨-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
[ગુજરાતી કોપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક 2996-૨ કિમત ૦.૨૦૦

પ્રથમ ૫૧૨૬૨ નિપાસાઓને
૫૬૬૧૨

વર્ગિક ૭

ગુજરાતી ગૌરવોદ્ધારક સંગ્રહ

—: પ્રસ્તાવના :—

પુન્ય મહેરબાન-વિવેકશાળી, અનેક ગુણોના ભંડાર મારા શિરછવ પારકર નિવાસીઓને મારી નમ્રતાપૂર્વક અરજ છે કે:—

આપણા દેશનો આગળનો સિતારો કેવો હતો. તેનાથી કોઈ અંગણુ નથી. તથા આજના વાતાવરણની પણ સર્વ કોઈને જાણુ છે.

તો મહેરબાનો મારી માગણી છે કે:—આપણી આજની અવ્યવસ્થા મટાડી પોતાની શુદ્ધ ઠેકાણે લાવવા વિનંતિ છે. અરેરે!! આજે ન્યાંત્યાં આપણા જ મુલકની ટોકો તથા ટીકાઓ થાય છે. અને તેથી શું તમને જરાપણુ ચર્મ કે લાગણી નથી થતી? તે માટે જરૂર આપણને દિલમાં દેશદાઝ હોવી જ જોઈએ. અને ન્યાં સુધી દેશની રિયતિ નમાવી હશે, ત્યાંસુધી આપણો દેશ કોઈપણુ દિવસ ચડતીમાં આવી નહિ જ શકે.

તો પુન્ય મહેરબાનો, દેશને ચડતીમાં લાવવા, દેશની પ્રગતી કરવા, દેશનું ગૌરવ વધારવા, દેશમાં વિદ્યા વધારવા, દેશમાંથી કાયર-પણું કાઢવા તથા દેશની ચતી નિંદા દૂર કરવા પોતાનાથી બનતી મહેનત કરવા હંમેશને માટે તત્પર ચર્મ રહેવું એ દરેક દેશીની ફરજ છે.

આ કંઈ હસવાની વાત નથી,—આ કંઈ મશ્કરીની વાત નથી. અને આ બાબતોને મશ્કરી માનનારો ખરેખર પાપી જ ગણાય. કારણકે જોને પોતાના દેશની પરવા નથી. અરે ભોકાએ તો શું પણ આપણા વડવાઓએ દેશને માટે પ્રાણો અર્પણુ કર્યા છે તો આપણને પોતાના દેશનું ગૌરવ તો હોવું જ જોઈએ. જો તે પણ ન થઈ શકે તો બચ્ચીજ દુઃખની વાત છે. પુન્ય માનવંતા સાહેબો હું કોઈ કવી નથી. તથા એવું લાંબુ કાંઈ બોલેલો નથી પણ પોતાના દેશની પડતીના નિશાનો

વાગતા જોઇ અરે પરદેશીઓની ટેકા સાંભળતો જોઈ-અરે તેમને આ
 દેશની હાલત માટે હસ્તા જોઇ મારા હૃદયમાં મારા દેશનું ગૌરવ ઉભ-
 રાઈ આવ્યું અને તે માટે આ પુસ્તક તૈયાર કરી આપ શ્રીમતોને
 ચર્ણ આ દાસે ધર્યું છે તો તે સ્વીકારી બુલચુક માફ કરશોજી. તથા
 આ દાસ વતનની પ્રગતિ કરવા બનતું કરશોજી. તો આભાર

શ્રી. આપનો સદાનો સેવક

ક્ષત્રી દેવજી પાનાચંદ વારડે.

નગરપારકર તાબે થરપારકર (સિંધ)

રાગ-કલ્યાણ.

શ્રી જગતપિતા, પ્રભુ વિશ્વનિયંતા;

અરજ ઉરમાં ધારજો, હરી વિદ્ય સૌ હતાં.—ટેક

આપ પિતા છો, અમે બાળકો, અરજ અમારી એક;
 શુભમતિ આપો સદ્ગુણ સાથે, વળી મહિં વિવેક. શ્રીં ૧
 નિશ્ચદીન રહીએ, નિર્મળ મનમાં, અંતર થાય ઉજ્જય;
 શુભ ગુણ લાપ્યે સદુએ સમજી, એજ અમારી આશ, શ્રીં ૨
 શૌર અને ઉત્પાત વધ્યો છે, અમ ભુમિમાં આજ;
 કષ્ટ કાપજો, દિન દયાળુ, કરીએ દિત સૌ કાજ. શ્રીં ૩
 અમે ઉદાસી, નગરનિવાસી, આજો વિશ્વાધાર;
 પાપ અમાપ અમારા કાપો, કરણાળુ કિર્તાર. શ્રીં ૪
 મહુ કુધારો અમ મહિં છે, જાણો છો પ્રભુ આપ;
 કુમતિ કાપો અવશ્ય સાથે, સૌ જગતના બાપ. શ્રીં ૫
 કરજોડીતે કહે દેવજી, વિવતણા શિરતાજ;
 પાલકદાતા મહેર કરો આ, અમ ભુમિ પર આજ. શ્રીં ૬

(વાગ્યા કૌરવ કુળતણા નિશાન—એ રાગ.)

સુણો સુણો નગર નિવાસી, એક વિનતી મારીરે;
 જેનું વર્ણન કરતાં થાય, દુઃખ મને ભારીરે. ૧
 કેવા મહાપુરુષો થયા આંહી, તે સર્વે ના વિસારોરે;
 હાલ કેવા રહ્યા છે તે માંહી, જરા વાત વિચારોરે. ૨
 ઝહાપણ વડવાઓએ ઉદિષ્ટ, કાષ્ટ એની તોલે નાવેરે.
 શુરવિરોના પુત્રો ધર્મિષ્ટ, કાં કહેણી હલકી કહાવેરે. ૩

- અહા ! પારીનગરનું શહેર, દેશ દેશ વખણાએ; ૪
 વળી રૂપાળું નવલું નગર, કાળુંઝરની ફેરે; ૫
 જેમાં ક્ષત્રીઓ કરતા રાજે, કેશરીના માને; ૫
 એક રૈયત ફેરે કાજ, ઝુઝી મરતા મેદાને; ૫
 અહા બાલાઓને ગણતા બાઈ, તલવાર તેઓની બેનીરે; ૬
 બખ્તર હતા બાપને સમાન, હાલો માડી તેઓનીરે; ૬
 કાળુંઝર કરતો એ નાદ, તલવાર ને બાલાનીરે; ૭
 યાં પખીડાં લલકારે સુર, ધુન કરતા વિરોનીરે. ૭
 વળી પ્રજામાં એકએક મર્દ, કોઈ નહોતો નમાલોરે; ૮
 ચડે યુધ્ધે જન અનેક લખ શિરોઈ કે બાલોરે. ૮
 ધાડેલાના ટોળા આવી છેક, આ દેશને છુટેરે; ૯
 કરવા રક્ષણ વર્ણુ દરેક, બાથ બીડી મરી ખુટેરે. ૯
 વળી વિદ્યામાં ગર્વિષ્ટ, દેશ દેશમાં રૂડો રે; ૧૦
 આવે પારકર જેવાને માટ, પરદેશીઓનો મેજારે. ૧૦
 અહા તેજ ભુમિના તનુજે, તમે આમ કાં બેઠારે; ૧૧
 ઉઠો જગોને મારા વીર, લોકો કરે છે એજારે. ૧૧
 હાય હાલ નથી એવી ખીક, રૂડા પ્રભુના પ્રતાપેરે; ૧૨
 તોએ થઈ ગયા શક્તિહીણ, આપણ કેમ આજેરે. ૧૨
 અરે બ્યસનો વધાર્યા વિધવિધ, તે તમેને ન શોબેરે; ૧૩
 વળી દુરાચારોનો ઉમેર, જેથી પ્રભુ તો કોપેરે. ૧૩
 ધણા કુધારા પેઠા દેશમાંહી, જેથી થઈ છે ખરાખીરે; ૧૪
 નથી કોઈને શુદ્ધ કે શાન, જેમ બેઠો કો સરાખીરે. ૧૪
 જરા લાગણી નથી ધરતા, હૈડામાંહી કોઈરે; ૧૫
 આપણ દેશની ટાક રચીકરતા, લાજ ના બેસો જોઈરે. ૧૫

આજ કુસંપો વખ્યા છે અનેક, જેથી દેસતો કુબેરે;
 આંખ ઉઘાડી જુઓ મારા વીર, ઘેન ચડ્યા છે ખુબેરે. ૧૬
 વિદ્યાવાન પારકર દેશમાં, વિદ્યા શું જાય હાલીરે;
 ચેતન ચઢને મ્હારા વીર, વિદ્યા કરોને બહાલીરે. ૧૭
 જેમાં સર્વે સમાયું છે સુખ, તેને કદીના છાંડોરે;
 દિપાવો જગે જનનીની કુખ, જેવા કુન્તિના પાંડવોરે. ૧૮
 રાખી સંપ અને સૌ, ગર્વ માતૃભુમિનું વધારોરે.
 મળી હિંદુ મુસ્લીમ સૌ બાઈ, જય માતની બોલાવોરે. ૧૯
 આપનો સેવક રંકે ક્ષત્રી, દેવજી એમ બોલોરે;
 કુધારો કાઢી દેશને સુધારો, વખત જય અણુમુલોરે. ૨૦

વિચારો દિન બની નરનાર ભારતમાં કંઈક બૂખે મરતા એ—૬ખ)

વિચારો દિલમંહી નરનાર, જગતમાં બહુ આગે પડવા—૬ક.

તમારા દેશ તણું સન્માન,

દિપાવો તન મન ધનથી આમ;

કરી લ્યો પરમાર્થ બહુ, ધરો હિમતને;

નામ અમર કરવા—વિચારો ૧

અરે ઓ પારીનગર પ્રખ્યાત,

તમારા દેશ મહિં વિખ્યાત;

ધરો કંઈ, ગર્વ હૈયે, ના બનો નિરાસી;

કિર્તિ જગે ધરવા—વિચારો ૨

અહા આ નગર મહિં નિર્ધાર,

બનાવ્યો કાળંઝર કિર્તાર;

કરી છે, મહેર પ્રભુએ, કરેણા કરીને;

ગરીબ સંકટ હરવા—વિચારો ૩

અરે ઓ શુર તણા સંતાન,

બનો કાં આમ બહુ નાદાન;

તજોદો, નિંદ્રા બહુને જાગૃત થઇને;

બેધ બહુ મરવા—વિચારો ૪

નિલામાં લીન બનો બહુ વીર.

ધરો કંઈ લક્ષ હુન્નરમાં ધીર;

બતાવો, તેજ, જગે કંઈ, દિપક થઇને;

બ્યારે પ્રગટ કરવા—વિચારો ૫

કરો કંઈ દેશતણું હિત કાજ,

અહા ! તે મંહિજ તમારી લાજ;

અરજ, ક્ષત્રી, દેવજીની, ધરજો કાને;

સુપંથ સંચરવા—વિચારો ૬

ઓ નગર નિવાસી, અમ અભિલાષિ, અરજ અમારી સુણો ઉરધારી, ૧.

મહાપરાક્રમી, આપણા વડવા, વિદ્યાવાન અને બળધારી—નગર ૧

વિવેકશાળી એ ધીરવીરોએ નામ દિપાલ્યું, જગમાં ભારી—નગર ૨

આજ સમાના, બાળકો એવા, કેની બગાડી ચાલ નહારી—નગર ૩

યુવા માતાપિતા, સુલક્ષણો લઇને, પોતાના તનુજે ક્યોને સુધારી—ન ૪

આંખ ને ને ઉઘાડી, ઉઘને ટાળી, સૌ કોઇ વણી, ને બ્યાપારી—ન ૫

કુલક્ષણો ટાળી, સુધર્મો પાળી, ખરાબી સુધારો જે વધનારી—ન ૬

માટે મારાવીર, રાખી હૈયે ધીર, દેવજીની વિનતિ, હ્યો ઉરધારી—ન૦ ૭
આરામ છોડીને, તનમન જોડીને બગડી બાજી હ્યોને સુધારી—ન૦ ૮

(ચડયો વડલાની ડાળે, ઘેરીઓ કાળે, મૃત્યુએ મારી ચોટ—એ ૬૫.)

ઓ નગર નિવાસી, આવા નિરાસી, આજે થયા છો કેમ ?
વિરજૂમિના વાસી, આવા ઉદાસી, આજે થયા છો કેમ ?—ટેક૦
લક્ષ દઇને, જીઓ વિચારી, નગર નિવાસી આંહી;
કેવા કંગાલ બન્યા છો તમે તે, ખ્યાલ કરો દિલમાંહીરે—ઓ૦ ૧
માનવંતા કેવા આપણુ વડવા, પરાક્રમ કરેલા અતિથ્ય;
આજે તમારા આ હાલ જોતાં તો, કેમ ન આવે રીસરે—ઓ૦ ૨
પારકર પરદેશે પુજતો, ખ્યાન ધારી જીઓ વીર;
વિજુ જીદ્દિશાળી હાલ બન્યા છો, કેમજ ધરવી ધીરરે—ઓ૦ ૩
ઉંઘ તોડી, આરામ છોડીને, કિર્તિ ફેલાવો દશદિશ;
દાસ દેવજી પર કંજીયા કરીને, વિનંતિ ધરજો વિશેષરે—ઓ૦ ૪

(મુજી સચીવ માહેરા—એ રાગ.)

દેશ દાઝ ધરો દિલમાંહી, એ બંધુ મારા;
વળી સંપ અને સુલેહ, ધરો મમ પ્યારા. ૧
જીતી સુલક્ષણે સૌ વીર, ખરાબી ટાળો;
પાછી પાની ન કરશે ધીર, સુધર્મો પાળો. ૨
નાદાન થતા ના બાઇ, કલેશે ક્યાંહી;
ચંદ્ર સરીખું દીપાવો તેજ, દશે દિશ માંહી. ૩
હયાવાન બનો બહુ વીર, દયાને ટાળો;
વાલીડા કરજો હામ, જગત સહુ બાળો. ૪

રૂવું	પ્રભુનું	નામ,	કપટ	પરહરવું;	
દેશાટન	કરવા	દુર,	પંથ	પરવરવું.	૫
નરનાર	કરે	વિચાર,	સમયને	જાણે;	
ગર્વિષ્ટ	ભુમિનું	ગર્વ,	દિલમાંહી	આણે.	૬
રહીયાળા	બહુ	આ,	રાજ્ય	નગરના	ડેરા;
પારાણમાં	બહુ,	ભવ્ય	અને	એ	ભલેરા.
રસીઆ	રસ	લો	બહુ,	વિદ્યા	મંહી
કરજો	બહુ	હિંમત,	વિદ્યા	દેવીને	કાજો.
રહો	રાજી	હમેશાં,	કદી	ક્રોધ	ન
શિખામણુ	લેશે	સાર,	વિરલો	શાણો,	૬

(પિતાજી આ કોપ તમે શો કર્યો—એ રાજ.)

યુવાનો	ઉઠો	ચાલો	તૈયાર	થાઓ;	
માતૃભુમિની	વારે	તમે	ધાઓ.		૧
પડી	ગદ	છે	હાકલ	જગૃતિની;	
ઉઠો	વીરો	જાગો	થાય	ધ્વની.	૨
પુકારે	છે	માતૃભુમિ	તમારી;		
જનેતાને	લજવો	છો	બહુ	ભારી.	૩
અહા	મારા	રત્નો	ક્યાં	રેળાપ	ગયા.
ગૌરવ	વધારનારા	ક્યાં	એ	ગયા.	૪
જેણે	મારે	કાજો	પ્રાણો	અપીયા;	
હાય	એ	શુરવીરો	ક્યાં	રેકાઈ	ગયા.
અરેરે!!	આજે	મારે	અપમાન	થાય;	
તોએ	મ્હારી	વારે	કોઈ	નવ	ધાય.

અહા મ્હારા પુત્રો શું નમાલા થયા;
 અરેરે વિરતાના નુર ક્યાં ધોવાઇ ગયા. ૭
 કાણુ મારા આંસુડા આજે લુછે;
 રાત્રી જનનીની ખબરો કેા પુછે? ૮
 કરી સિંહ ગર્જના, સાવધાન થાઓ,
 અપમાન માડીનું થાતાં લજવાઓ. ૯
 દેવજીની વિનંતિ, ધરી દિલમાંહી;
 જયકાર મળવો, મદોં બની આંહી. ૧૦

—◆—
 પ્રભુ કરે તે ઠીક કરે છે; શોચ ધરે શિક્ષને પ્રાણી-એ રાગ)

નગર નિવાસી, શોચ કરીને, ગર્વ ધરે કંઈ દિલમાંહી —ટક૦
 પારકરની ભુમિ રઢીયાળી, વસે વર્ણુ અઢારે તાંહી;
 હા ગર્વિષ્ટ એ દેશજ રૂડો, પ્રખ્યાતિ છે દશ દિશામાંહી-નગર૦ ૧
 વિદ્વાન ને બળધારી હતા જો, આપણુ વડવા જો આંહી;
 દેશ વિદેશે માનવંતા તે, ધ્યાન ધરીને ભુઓ દિલમાંહી-નગર૦ ૨
 મહાપરાક્રમીને ક્ષમાધારી, શુરવીરો થયા તે આંહી;
 એજ ભુમિના તમે તનુજો, આજ નમાલા થયા ક્યાંહી-નગર૦ ૨
 દેશ ખરાબી આજ થઇ તે, બેટ કરી ભુઓ દિલમાંહી;
 ઉંધ ઉડાડી જાગૃત થઇને; નૌકા બચાવો કુખે આંહી-નગર૦ ૪
 હિંમત રાખી મદં બનીને, ગર્વ ધરે કંઈ દિલમાંહી;
 દાસદેવજી પર કરૂણા કરીને, વિનંતિ ધરજો હૃદયમાંહી-નગર૦ ૫

(આજ પિરાણા બહારવટે નિસર્યાજીરે—એ રાગ)

ત્યાગોને શુરા વિરાગ્યો નિંદ્યાથી રે;
 ધરો કંઈ દિલે દેશદાઝ રાજ—ઝેરને વેર શુરે કામનાજીરે. ૧
 કલેશે કર્યો દેશ કુચ્છતોજી રે;
 એવા ખાર ખુએ ખરાખી થાય રાજ—ઝેરને વેર. ૨
 કપટી કપટ તજીને શાણો થાજી રે;
 વળી લપટ થા શુભ લક્ષે રાજ—ઝેરને વેર. ૩
 સર્વે જીવોને મિત્ર જાણવાજી રે;
 પૂર્ણ પ્રકાશે પ્રેમ આણ રાજ—ઝેરને વેર. ૪
 બીતરથી તોડ વૈર બાવનેજી રે;
 અંતરથી તજી દે કલેશ રાજ—ઝેરને વેર. ૫
 અવસરે અવસાન આવી પહોંચશે રે;
 સદા વિચરજો સારી વાટ રાજ—ઝેરને વેર. ૬
 બળેબાવ રાખીને બગવાનનેજી રે;
 તો થાશે સફળ સૌ કાજ રાજ—ઝેરને વેર. ૭
 દાસ દેવજી પર કૃષ્ણા કરીનેજી રે;
 કંઈ ધરજો વિનાંતિ વિશેષ રાજ—ઝેરને વેર. ૮

(કૈાશવ પાંડવ જીગટે રમતાં પાંડવ ગયા પૃથ્વી હારી—એ લખ.)

પ્રભુના પ્યારા, પ્રેમ ધરી, કરજો સખાવતી સારી;
 (સદા) વિચરજો સદ્ ધર્મમાં, કિર્તિ વધે તારી. ૧
 ચડીશ ના કુચાલ કદી, કદી ક્રોધ ના કરતો;
 બલાધના બાંડાર બરી, હરીને રહે બજતો. ૨

સદા રહે સદ્ધર્મમાં, જે નિતિ રીતીમાં સારો;
 પરમાર્થના પથે વળે, (તે) પ્રભુને અતિ પ્યારો. ૩
 કુડ કપટના કર્મથી, વળી ઠગાઇથી મળ્યું;
 તે ધન કહે કાણુ કાઢશે, જે ધૂળમાં ધર્યું. ૪
 સ્વપ્ન સમ આ દેહી છે, પલમાં પડી જશે;
 પ્રભુ સ્મર્યું વિના અરે, તારી શી ગતી થશે. ૫
 બાળ અને છુટાપણે, ડહાપણમાં પુરો થયો;
 પ્રોપકારી કામ ન કીધું, જોતાં જનમ ગયો. ૬
 અધો થઈ ધંધામાં ધાયો, વળી વેડમાં વહ્યો;
 સજ્જનનો તે સંગ ન કીધો, રખડો રહ્યો. ૭
 છકી જઈ નવ છોડ્યો, સન્માર્ગ સારો વીર;
 દાસ દેવજીની વિનતિ, ધરજે હૃદયમાં ધીર. ૮

ગઝલ - કવાલી.

વદે છે મુખથી વાણી, અધર્મી અધતાનીમાં;
 કહે છે પારકર પાછળ, જગતના સર્વ દેશોમાં—ટેક.

ઘેલાઓ ઘેલછા કરતા, બણેલા બૂલ સૌ કરતા;
 ભૂગોળો ભાળો ને વાંચો, કૃપાળુ જ્ઞાનના જ્ઞાતા. ૧

અબણની આંખ મીંચાણી, ઉદ્ધતની દષ્ટિ ખેંચાણી,
 કરે સૌ ગેલ ને હરકત, નિરક્ષર જ્યું વદે વાણી. ૨

અરે! જોતા નથી જગમાં, ભૂગોળોના બણેલાઓ;
 કહાં દુનિયામંહી દિપે, પ્રતાપી પારકર ઉંચો. ૩

- અહા આ સમ સિંધુમાં, વળી આનત' સૌરાષ્ટ્રે;
 ખતાવો દાખલો એવો, કહાં છે પારકર પાછળ. ૪
- કરે જે મશ્કરી બારી, કરે તે નક' અધિકારી;
 ગણત્રી સૌમાં સારી છે, પ્રભુની પોથીમાં મ્હારી. ૫
- સ્થાનોમાં સરસ સૌથી, હતા ન્યાં મુનીવરો સારા;
 પૃથ્વી માંહી અતિ પ્યારા, અમારા મુદ્કના ધારા. ૬
- હજારો મોખરે પડતા, કંઈકના રૂધીર રેડાતા;
 અમારા દેશના વીરા, અહા ! સંગ્રામમાં પડતા. ૭
- વળી ભક્તિ મહીં આવો, હતો ન્યાં તપસ્વી આવો;
 કંઈકને કારણે પુછો, પછી જમ મશ્કરી કહાવો. ૮
- કહેશે કોઈ દુર્ભાગી, ખરાબીમાં ખળેલો જે;
 મહા હિણો મતિ બુરો, ગણ્યો સૃષ્ટી માંહી તે. ૯
- ખરા જે માડીના જાયા, કદરદાની સુરા શાથી;
 બાકીના બાયલા સાચા, કહેવાશે ન તે બાથી. ૧૦
- કરો નહિં મશ્કરી તેની, અહા ગરીબાઈ ન્યાં હાલે;
 પ્રભુને પ્રાણથી પ્યારા, ગરીબાઈમાં જે મ્હાલે. ૧૧
- થયો છે કોપ કુદરતનો, ચણ્યો છે કાળને ઝુલે;
 અહા દરીઆ વચ્ચે જમને, અમારું વહાણુ તો કુલે. ૧૨
- અહા આ કાળનો ઝુલો, ધડીમાંહી વહી જશે;
 ધડીના આ તમાશામાં, ચવાનું તે થઈ જશે. ૧૩
- કરો છે આમ શું ચાળા, અમારા વખતના માટે;
 વિધાશે એક દિન એવા, તમો આ કાળના કાંટે. ૧૪
- નિયમ છે એજ કુદરતનો, અહા તેને ન કો ઝાલે;
 અમારી આજ વારી તો, તમારી જાણુજો કાલે. ૧૫

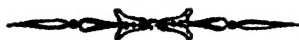
સૌનું હિત ચાહોને, કરો નહિં મશ્કરી બારી;
કહે છે દેવજી ક્ષત્રી, મેળવશે મોક્ષની બારી. ૧૬

પારાણો—કાળુંઝર.

(રાસડો)

પારાણો હીરો કાળુંઝર ઉભો છે નગર શહેરમાં;
ચાય તારાથી ગરીબોનું યુજ્જ્વલન રે—પારાણો હીરો. ૧
જાતરે જાતને બલી જ બાતની;
નવલી નવલી ચીજો પાકે અપારરે—પારાણો. ૨
જડીરે છુટીનો તું બંડાર છે;
લેવા માટે આવે પરદેશી વૈદરે—પારાણો. ૩
સાડધરો ઉભો છે તારી જ સ્થાયમાં;
ડાખી બાળુ અંચલેશ્વરની આણુરે—પારાણો. ૪
દક્ષિણે હિંગળાજ માતાનું સ્થાન છે;
બ્રહ્મક્ષત્રીઓની કુળદેવી સાક્ષાતરે—પારાણો. ૫
ઉંચોરે ઉંચો શિખરે જ દીસતો;
સાહેબ ચંગો તરવટ કરે નિશાનરે—પારાણો. ૬
બારણે ગંગા ઉત્તરમાં જ દીપતી;
પશ્ચિમે કંઈ ગઉમુખી ગોઝારરે—પારાણો. ૭
મૃગી કુંડની મુલકમાં જ જાણુ છે;
ખીજો સારો વેલડીઓ આ સ્થાનરે—પારાણો. ૮

આસનેરે માટે રૂડેરાજ સ્થાન છે;
 ઝીઝવાળીને બરવાળી વિશેષરે—પારાણો ૮
 ઋષિરે મુનિઓ તારામાં વિરાજતા;
 ખીન્ને હતો શુરવિરોનો સ્થાનરે—પારાણો ૯
 મહિમારે તારે બહુ અપાર છે;
 જત્રાણુઓના ટોળાં આવે તમામરે—પારાણો ૧૦
 પ્રજાનારે પ્રતાપે વસ્થો જો પારકરે;
 તારા ગુણને વારી જાઉંરે—પારાણો ૧૧
 દાસરે દેવજી ગાવે જોને પ્રેમથી;
 ગરવો કાળુંઝર ગિરીરાજરે—પારાણો ૧૨

વનંત પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં ચીમનલાલ ઇશ્વરલાલ મહેતાએ છાપી.

ઠે. ઘીકાંટા રોડ ઘેલાભાઈની વાડી-અમદાવાદ.

